

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 10, Tolstého 2a/1353

Tolstého 2a/1353, 101 00 Praha 10

Identifikátor školy: 600 040 852

Termín konání komplexní inspekce: 11. - 13. prosince 2002

Čj.:	010 1119/02-1005
Signatura:	ka0aw113

CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO ZAŘÍZENÍ

Předškolní zařízení zřizované Městskou částí Praha 10, Vršovická 68 sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Mateřská škola má kapacitu 120 dětí, školní jídelna 120 jídel. Pro letošní školní rok se přihlásilo více dětí, takže bylo možné opět uvést do provozu čtvrtou třídu, která byla po tři roky uzavřena. Hygienický posudek však nedovoluje přijmout více dětí než 92, proto je Dohoda o stanovení počtu tříd a počtu dětí pro letošní školní rok uzavřena na 4krát 23. Děti jsou do tříd rozděleny podle věku, dvě dívky mají odloženou povinnou školní docházku.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období II. pololetí roku 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogický kolektiv se v poslední době několikrát obměnil. Nyní jej tvoří osm učitelek včetně ředitelky školy. Ředitelka spolu s další učitelkou mají vysokoškolské vzdělání v oboru učitelství pro mateřské školy, další učitelka naopak podmínku odborné a pedagogické způsobilosti nesplňuje, má však vysokoškolské vzdělání v oboru sociální práce. Ostatní učitelky mají předepsané středoškolské vzdělání. Jedna z učitelek pracuje na částečný pracovní úvazek, celý zatím nemůže vzhledem k počtu zapsaných dětí dostat. Pedagogická praxe učitelek se pohybuje od několika měsíců až po 31 let. Kolektiv zatím není stabilizovaný ani stmelený, což je vzhledem k nástupu nových učitelek pochopitelné.

Při vedení lidí se ředitelka zaměřuje zejména na vytváření klidného pracovního ovzduší, které bylo v uplynulém školním roce narušeno. Mnoho pracovního času také věnovala zabezpečení přechodu školy do právní subjektivity. Kontrolní činnost proto orientovala na provozní a administrativní část, kontrolu a hodnocení výchovně-vzdělávací práce učitelek výrazně omezila. Hospitační činností pověřila v letošním školním roce svou zástupkyni s tím, že má sledovat atmosféru tříd a vedení třídní dokumentace. Zápisy z takto provedených hospitací nemají analytický charakter a nemohou přispívat k výraznému zkvalitňování pedagogické práce. Pedagogické rady, které se konají pravidelně, slouží především k přenosu informací organizačního charakteru. K řešení pedagogických problémů jsou využívány málo, popřípadě nejsou tyto podstatné údaje do zápisů zaznamenávány.

Ředitelka se snaží motivovat učitelky k dalšímu vzdělávání, zatím však zejména formou samostudia. Účast na akcích, které pořádají vzdělávací centra, je minimální, ať už z důvodů časté nemocnosti učitelek nebo pro omezené kapacity vzdělávacích center.

Organizační struktura školy je vymezena provozním a školním řádem a přílohami školního vzdělávacího programu. Úkoly a kompetence pracovníků jsou vymezeny, služby učitelek

rozvrženy funkčním způsobem. Informační systém uvnitř školy je zajištěn jak osobním kontaktem, tak nástěnkami a oběžníkem. Pro rodiče je vytvořen informační servis ve vstupní hale, dále v šatnách i na nástěnkách před třídami. Spolupráce mezi mateřskou školou a rodiči je spíše formální, ředitelka však usiluje o pozitivní změnu.

Personální podmínky jsou z hlediska stability kolektivu i z hlediska vedení lidí průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Dvoupatrová budova z roku 1958 je z hlediska funkčnosti vhodná pro provoz předškolního zařízení, avšak pro organizování pohybových činností jsou prostorové podmínky omezené. Budova také nemá dostatek úložných prostor a šatny pro zaměstnance. Ve dvou podlažích jsou umístěny vždy dvě a dvě třídy spojené s hernami a vlastním sociálním zařízením, dále přípravný jídelna a víceúčelové místnosti pro personál. Šatny pro děti, ředitelna a kuchyně jsou umístěny v přízemí. Pro hry a činnosti jsou vedle tříd využívány i herny, které v odpoledních hodinách slouží k odpočinku dětí. Interiér mateřské školy je estetický, na výzdobě tříd, chodeb i šaten se výtvarnými pracemi podílejí i děti. Ve škole proběhla nedávno rekonstrukce přípravného jídelna, do budoucna je v plánu i obnova umývár a toalet. Přilehlá školní zahrada je dostatečně rozlehlá, vybavena převážně kovovými průlezkami a pískovišti. Vzrostlé stromy zajišťují v letních měsících potřebný stín. Pro hry a činnosti dětí vytváří vhodné podmínky po celý rok. Veškeré prostředí mateřské školy splňuje nároky bezpečnosti i psychohygieny.

Třídy jsou vybaveny původním nábytkem, který je funkční, včetně sedacího nábytku. Rychlejší výměnu nábytku zbrzdilo otevření čtvrté třídy na začátku školního roku. Ředitelka průběžně dokupuje nové herní prvky, ale jejich trvalá instalace v prostorách herny je limitována vzhledem k omezenému prostoru pro hry dětí. Třídy jsou vybaveny hračkami a pomůckami vzhledem k počtu zapsaných dětí přiměřeně. Postupné dokupování je prováděno podle finančních možností školy. Pro potřeby dětí je ve třídách dostatečné množství stavebnic, dětských knih i didaktického materiálu. Škola je dále velmi dobře vybavena tělovýchovným náradím a náčiním, během inspekce však bylo minimálně využíváno. Ředitelka průběžně pořizuje nově vycházející odborné publikace, které učitelky využívají při samostudiu. Vybavení tříd audiovizuální technikou je funkční a učitelky ji podle potřeby využívají.

Využívání materiálních zdrojů není pojato systematicky, probíhá namátkově.

Materiálně technické podmínky mateřské školy byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola má vlastní vzdělávací program nazvaný Harmonie, s hlavním tématem Rok pohádek paní hudby. Program je realizován prostřednictvím třídních témat a podtémat, rozpracovaných do oblastí, které prolínají všemi činnostmi a jsou v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Rozpracování témat není jednotné, ředitelka ponechává učitelkám prostor

na vlastní invenci. V příštím měsíci ředitelka plánuje provést analýzu a sjednotit plánování v rámci školního programu.

Povinná dokumentace vykazuje nedostatky v řádném vyplnění všech údajů a nižší průkaznosti záznamů vzhledem k průběhu a výsledkům výchovně-vzdělávací činnosti. U dětí s odloženou povinnou školní docházkou byla doložena příslušná rozhodnutí ředitele základní školy.

Naplňování výchovně-vzdělávacích cílů je v současné době hodnoceno formou diskuse při pedagogických poradách, bez písemných závěrů. Výsledky z namátkových zjištění ředitelka řeší okamžitě, dostatečně nejsou využívány k analýze ani k dalšímu plánování.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Během komplexní inspekce byly provedeny hospitace pouze u čtyř učitelek včetně ředitelky školy. Dvě učitelky byly v pracovní neschopnosti, třetí čerpala pracovní volno na ošetřování člena rodiny a další nepracovala v podmínkách, které by dovolovaly objektivní posouzení kvality vzdělávací činnosti (suplování v jiné třídě apod.).

Spontánní činnosti

Společným znakem spontánních činností byla u všech sledovaných učitelek snaha poskytnout dětem dostatek volnosti při výběru činnosti a zároveň jim nabídnout další lákavé aktivity. Učitelky sledovaly, jak se hra rozvíjí, nenásilně ji obohacovaly a podporovaly rozvoj fantazie i spolupráce. Čas pro hru byl dostatečný ve třech případech, jedna z učitelek však hry zbytečně brzy ukončila. Výrazně kvalitní byly námětové hry pod vedením ředitelky školy. Děti projevily schopnost přijímat různé sociální role, spolupracovat i řešit drobné konflikty. Děti, které se nezapojily do námětových her, využily netradiční stavebnice, skládky, knihy i výtvarný materiál. Podobně kvalitní vedení prokázala i učitelka mladších dětí. Svým přístupem podporovala u dětí samostatnost i tvořivost, citlivě reagovala na jejich potřeby a přání. Nabídka činností dětí zaujala a uspokojila. Učitelka netrvala před řízenou činností na celkovém úklidu, takže se děti mohly později ke hře vrátit. Tím zajistila, aby poměr spontánních a řízených činností byl skutečně vyrovnaný. Učitelka ve třetí třídě získala zájem většiny dětí o pracovní činnost (vytváření vánočních ozdob vykrajováním do plátku jablka). Činnost provázela vánoční atmosféra a potřeba vzájemně spolupracovat. Ostatní děti se věnovaly hrám podle vlastního výběru, skupina rozvíjela spontánní pohybové aktivity. Učitelka podporovala jejich aktivity a dbala o dodržování stanovených pravidel chování, avšak nevyužila vhodnou příležitost ke zhodnocení průběhu spontánních aktivit. Učitelka v nejstarší věkové skupině nemusela námětové a konstruktivní hry výrazně podněcovat, protože děti byly zaujaté a klidné. Předčasné a bezpodmínečné úklid však hodnotu spontánních činností značně snížil.

Řízené činnosti

Při přípravě využívají učitelky školního vzdělávacího programu a především vlastních třídních plánů. Společným jmenovatelem všech řízených činností byla tematika blížících se Vánoc. Ta sama o sobě působila jako silný motivační prvek. Učitelky pracovaly s dětmi frontálně, avšak pokud se některé dítě nechtělo zúčastnit, mělo možnost zůstat pozorovatelem, aniž by jej učitelky nutily k účasti. Všechny sledované aktivity byly přiměřené věku a učitelky citlivě

reagovaly na dětské projevy zájmu či únavy. Při komunikačním kruhu u nejstarších dětí navodila učitelka příjemnou atmosféru, ve které děti projevíly nadprůměrné vyjadřovací schopnosti i návyky vzájemného naslouchání. Otázky, které učitelka dětem kladla, byly promyšlené, podporovaly myšlenkové operace i vyjadřování pocitů. Její vedení umožnilo dětem samostatně se rozhodnout, zda k diskusi přispět či nikoliv. Podobně kvalitní ráz mělo i vedení hudebních činností ředitelkou. Děti při nich dostaly prostor, aby aktivně ovlivnily průběh i obsah řízené činnosti. Úvodní část s barevnými pírkami děti tak zaujala, že si přály s nimi pokračovat a ředitelka jim to umožnila. Také spojit veškerý pěvecký projev se spontánním tanečním pohybem byl nápad dětí. Přesto bylo možné sledovat nadprůměrné intonační dovednosti většiny dětí. Pro pracovní a výtvarnou aktivitu zvolila učitelka ve třídě nejstarších dětí motiv vánočního cukroví. Nejednalo se však o práci s těstem, ale s papírem a sypaným materiálem ke zdobení, což snížilo výsledný efekt činnosti. Děti při stříhání předkreslených tvarů a lepení drobných ozdob projevíly velmi dobrou zručnost, zaujetí i vypěstované pracovní návyky. Organizační chybou bylo, že děti měly přístup vždy jen k jednomu druhu zdobení a nemohly je kombinovat. Ve druhé třídě učitelka začlenila do spontánních her výtvarnou a pracovní činnost (vystřihování domečků z papíru a jejich zdobení). Skupinová forma jí umožnila dostatečně se věnovat dětem individuálně při respektování jejich osobního pracovního tempa. Nedostatkem bylo využití příliš velkých nůžek, což bylo pro většinu dětí obtížné a negativně ovlivnilo výsledek. Ve třetí třídě pokračovala učitelka v navození vánoční atmosféry poslechem čtené vánoční pohádky. Dobře vytvořené podmínky (děti sedící okolo učitelky na koberci) a vhodná modulace hlasu učitelky přispěly ke zvýšení koncentrace i prožitku dětí. Negativem bylo, že učitelka nedala dětem prostor pro vyjádření vlastních pocitů a nezískala tak zpětnou vazbu o pochopení textu.

Řízené pohybové aktivity zařazují učitelky denně, ale úroveň sledovaných chvilky byla většinou z hlediska zdravotního efektu podprůměrná. Může to být způsobeno tím, že část dětí dochází jedenkrát týdně na cvičení do Sokola, které vede lektorka a učitelky tedy považují pohybové chvilky ve třídě za doplněk. Avšak nedostatek kvalitního pohybu se při dalších řízených aktivitách negativně odráží v podobě kratšího soustředění či rychlé únavy některých dětí. U nejstarších dětí zvolily obě učitelky formu pohybových etud, při kterých děti provádějí jednoduché cvičení dle říkadla. Chybělo zahřátí organismu, pečlivé provedení cviků i pohybová hra s pravidly, která děti učí reakci a pohotovosti. Cvičení dětí ve druhé třídě bylo pojato motivačně, nedostatkem cvičení byl však malý prostor pro spontánní pohyb dětí. Naopak cvičení ve třetí třídě mělo dostatečný spád, vhodnou strukturu i délku a děti při něm projevíly radost z pohybového vyžití.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Sebeobslužné dovednosti dětí jsou velmi dobré, při přípravě stolování se děti zcela přirozeně obsluhují, po jídle uklízejí nádoby. Rovněž hygienické návyky mají vypěstovány přiměřeně k věku. Výrazně pozitivní úroveň byla zaznamenána u vyjadřovacích schopností starších dětí, které dokáží vyjádřit své pocity a komunikovat s vrstevníky i s dospělými. Tyto děti projevíly také výborné intonační a hudebně pohybové dovednosti. Úroveň myšlenkových operací a poznatků o životním prostředí nebylo možné během inspekce posoudit. Naopak pohybové dovednosti a návyky dětí jsou podprůměrné, ačkoliv početná skupina dochází pravidelně do Sokola.

Výchovně vzdělávací práce sledovaných učitelek byla poněkud nevyrovnaná, což může být důsledek nedostatečného metodického vedení ředitelky. Při spontánních aktivitách dbají učitelky na uspokojení potřeb a zájmů všech dětí, vytvářejí atmosféru pohody a nabízejí

dětem rozmanité činnosti. Časový prostor pro hru byl ve většině sledovaných tříd dostatečný, negativem bylo nevyužití bohatého sportovního vybavení ke spontánnímu pohybu dětí. V řízených činnostech kladou učitelky důraz na vhodnou motivaci. Zatím se jim vždy nedaří propojit činnost se skutečnými dětskými zážitky a více využívat skupinových metod práce. Také vyváženost verbálního projevu učitelky a dětí není u všech učitelek samozřejmostí.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje vymezené v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení jsou v souladu se zřizovací listinou.

Mateřská škola na základě zájmu dětí a jejich rodičů dlouhodobě obohacuje vlastní vzdělávací program o další nadstandardní aktivity, které podporují rozvoj talentu u dětí. Lektorsky je zajištěno seznamování se základy anglického jazyka a cvičení dětí (Sokolínek). Kmenové učitelky vedou kroužek výtvarný, pracovní a hudebně-pohybový.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2. POLOLETÍ ROKU 2001

Závazné limity regulace zaměstnanosti, tj. limit finančních prostředků na platy, limit finančních prostředků na ostatní platby za provedenou práci a limit počtu zaměstnanců nebyly ve sledovaném období překročeny.

Zúčtování přidělených státních prostředků v kontrolovaném období proběhlo v termínu podle platné legislativy a pokynu Magistrátu hlavního města Prahy, který vycházel z metodiky rozpisu rozpočtu MŠMT ČR.

Neinvestiční státní prostředky mateřská škola použila v souladu s jejich přidělením. Nevyčerpané finance škola vrátila ve smyslu požadavku Magistrátu hlavního města Prahy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Městské části Praha 10 s účinností od 1. 7. 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení Č.j. SKU05/4706/2001 s účinností od 1. 7. 2001
3. Dohoda o stanovení počtu tříd a počtu dětí ze dne 2. 4. 2002
4. Evidenční listy dětí
5. Docházky dětí (šk. rok 2002/2003), Přehledy výchovné práce za školní rok 2002/2003
6. Školní vzdělávací program včetně příloh
7. Záписы z pedagogických rad, Hospitační záznamy, kontrolní záписы
8. Výroční zpráva školy za školní rok 2001/2002
9. Výkaz Škol (MŠMT) V1-01 o mateřské škole podle aktuálního stavu k 30. září 2002

10. Jmenovací dekret ředitelky školy s účinností od 1. července 1995 vydaný Školským úřadem Praha 10, čj. 320/95 Ř ze dne 22. května 1995
11. Závazné ukazatele rozpočtu po rozpočtovém řízení II. na rok 2001 – poslední úprava rozpočtu ze dne 29. listopadu 2001
12. Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací k 13. období roku 2001
13. Výkaz Škol (MŠMT) P1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství k 31. prosinci 2001
14. Přehled čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu za 2. pololetí roku 2001
15. Výpis použitých účtů z účtového rozvrhu na 2. pololetí roku 2001
16. Výběr účetních dokladů týkajících se zúčtování se státním rozpočtem za 2. pololetí roku 2001
17. Hlavní účetní kniha k 13. období roku 2001 ze dne 15. ledna 2002
18. Rozpočet fondu kulturních a sociálních potřeb pro 2. pololetí roku 2001 a zásady jeho čerpání
19. Personální a platová dokumentace vybraných zaměstnanců školy
20. Vnitřní platový předpis včetně kritérií pro vyplácení osobních příplatků a mimořádných odměn za 2. pololetí roku 2001
21. Mzdové listy zaměstnanců za 2. pololetí roku 2001

ZÁVĚR

Personální podmínky nejsou z hlediska stability pedagogického sboru příznivé, protože během uplynulých let stále docházelo ke změnám v jeho složení. Z hlediska odbornosti je situace lepší, až na jednu výjimku jsou všechny učitelky odborně i pedagogicky způsobilé, dvě mají dokonce vysokoškolskou přípravu v daném oboru. Ředitelka usiluje o postupné budování přátelského klimatu, které je pro kvalitní práci školy nezbytné. Ve vedení lidí a v kontrolní činnosti byly shledány rezervy.

Materiálně-technické podmínky vyhovují programu školy, jejich úroveň odpovídá finančním možnostem školy.

Výchovně-vzdělávací práce je charakterizována snahou učitelek vytvářet dětem podnětné a klidné prostředí a zároveň jim nabízet zajímavé aktivity. Metodické zvládnutí zejména řízených aktivit vykazuje nevyrovnanou úroveň.

Finanční prostředky přidělené mateřské škole ze státního rozpočtu byly v kontrolovaném období čerpány účelně a hospodárně vzhledem k účelu jejich poskytnutí a s ohledem ke schváleným učebním dokumentům.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Alice Bláhová v.r.
Členové týmu	Mgr. Libuše Tláskalová	L. Tláskalová v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Anna Kuruczová - kontrolní pracovnice

V Praze dne 18. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. prosince 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Antonie Garnolová	Garnolová Antonie v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství	13. 1. 2003	117/03
Zřizovatel	13. 1. 2003	118/03

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.